

ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО В УЧИЛИЩЕ

Приложими закони

- Конституция на република България
- Семеен кодекс
- Закон за закрила на детето
- Закон за предучилищното и училищното образование
- Закон за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
- Закон за защита от домашното насилие
- Закон за МВР
- Закон за интеграция на хората с увреждания

Други подзаконовни актове и указания

- Национални планове
- Наредби за:
  - Полицейска закрила на деца
  - Деца със СОП
- Насоки за организация и дейността на УК за ТППУ

Международни документи, по които Р България е страна

- Конвенция за правата на детето
- Стандартните правила на ООН за равнопоставеност и равни възможности за хората с увреждания
- Конвенция № 182 относно забраната и незабавни действия за ликвидирането на най-тежките форми на детския труд
- Конвенция за престъпления в кибернетичното пространство
- Европейска конвенция за признаване и изпълнение на решения за упражняване на родителски права и възстановяване упражняването на родителските права
- Хагска конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечане на деца
- Конвенция за борба срещу дискриминация в областта на образованието

Структури в училище, които имат пряко отношение към закрилата на детето:

- Комисия по превенция на противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
- Училищен координационен съвет за противодействие на тормоза

Релевантна нормативна база

Работа с деца в риск	Превенция на противообществените прояви	Противодействие на тормоза
Координационен механизъм за взаимодействие при дете жертва на насилие/в риск от насилие или при кризисни ситуации (2010)	Насоки за организацията и дейността на училищните комисии по превенция на противообществените прояви на учениците (2004)	Механизъм за противодействие на тормоза между деца и ученица в училище (2017)

Ако няма особени обстоятелства приоритетността е както следва:

- Закрила на детето от насилие.
Закрила на децата, чрез предотвратяване на тормоза.
- Закрила на децата, чрез действия ограничавати противообществените прояви.

Алгоритъм за определяне към коя училищна структура/екип да бъде насочено детето

Ако едно дете попада едновременно в обсега на повече от една комисия или съвет приоритетността на действие се определя от интереса на детето.

„Най-добър интерес на детето” е преценка на:

- а) желанията и чувствата на детето;
- б) физическите, психическите и емоционалните потребности на детето;
- в) възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето;
- г) опасността или вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена;
- д) способността на родителите да се грижат за детето;
- е) последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата;
- ж) други обстоятелства, имащи отношение към детето.

По какво се преценява дали един случай е приключен — индикатори за резултат

Изчезнали са обстоятелствата, довели до регистрирането на детето и функционирането на детето се е подобрило в трите области:

- В училище;
- В къщи;
- Сред приятелската група.

При оценяване промяната на функционирането задължително се взема мнението на:

- Родителите/полагащите грижи за детето
- Класния ръководител
- Педагогически съветник
- Членове на съответната училищна структура по закрिला
- Други специалисти, които са били ангажирани с работа по случая — инспектори ДПС, социални работници ОЗД, доставчици на социални услуги.

РАБОТА С ДЕТЕ В РИСК

Обект на работа:

„Дете в риск” е дете:

- а) чиито родители са починали, неизвестни, лишени от родителски права или чиито родителски права са ограничени, или детето е останало без тяхната грижа,
- б) което е жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание в или извън семейството му;
- в) за което съществува опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие;
- г) което страда от увреждания, както и от труднолечими заболявания, констатирани от специалист;
- д) за което съществува риск от отпадане от училище или което е отпаднало от училище;
- е) Дете, въввлечено в тежък родителски конфликт, е дете в риск. Отчуждаването на детето от единия родител в ситуация на конфликт следва да се разглежда като форма на насилие с тежки последици върху психическото развитие на детето и неговото поведение (Практически насоки ДАЗД 10.2021г.)

Задължителни действия при установяване на дете в риск:

Своевременно уведомяване на Директор

Уведомяване на орган по закрила на детето (изготвяне на доклад)

Екип на работа при възникнал случай:

Заместник-директор

Класен ръководител

Педагогически съветник

Медицинско лице

Документация:

Процедури за действие и докладване при дете, жертва на насилие

Постъпили сигнали за деца в риск

Дейности:

- Дейности по превенция - информирание, повишаване на компетентности по разпознаване на индикации
- Дейности по докладване и взаимодействие (правила и процедури)

Документирание на случай (индикатори за изпълнение):

Дневник – информация на деца в риск

Има подготвени и изпратени доклади до:

Отдел „Закрила на детето“

РУО (при необходимост)

Кмет на община/населено място (при необходимост)

Има други документи, свързани с детето и/или взаимодействието по случая с други служби:

Медицински документи

Други релевантни на случая

ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО

Обект за работа

Участници в ситуация на тормоз:

- а) Ученика извършил насилие
- б) Последовател или привърженик
- в) Подкрепящи или пасивни участници
- г) Свободни зрители
- д) Възможни защитници
- е) Защитници

Документация:

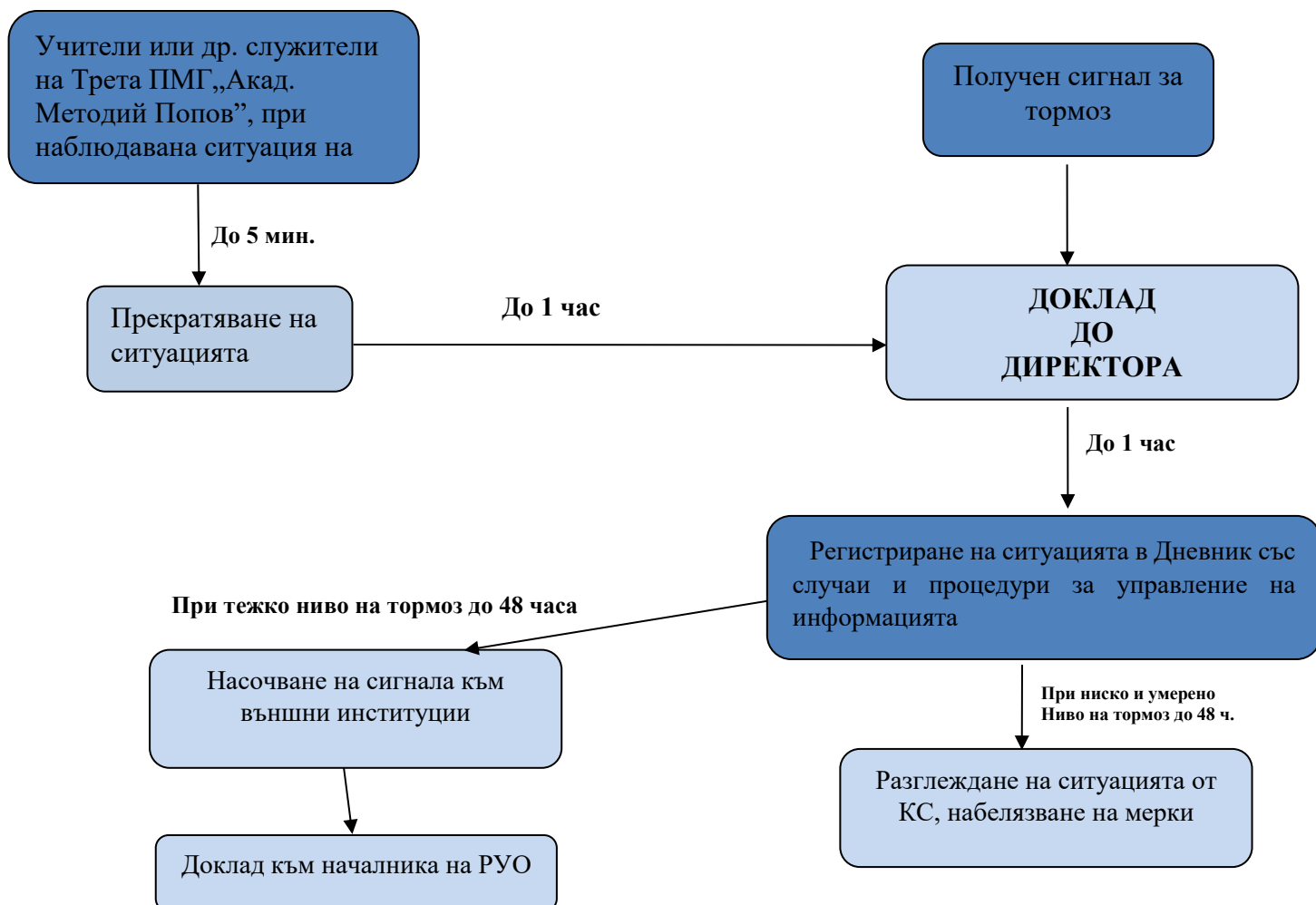
Процедури за разпределение на дейностите по механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище;
Училищни политики за справяне с тормоза;
План на КС
Дневник със случаи и процедури за управление на информацията

Показатели за насочване на случай:

Системна проява на неприемливо поведение от едно дете или група деца, насочено срещу друго дете/деца, учители или други членове на персонала и/или срещу училищна собственост

Системна проява — проява, която се повтаря многократно

Процедура за действие

Определяне на нивото на тормоз:

При определяне на нивото на тормоз се отчитат две характеристики: ниво на щета и честота на повторение.

Определяне на нивото по щета:

Физически форми

Леки - бутане, блъскане, плюене, ритане, удряне.

Умерени — отнемане на собственост, кражба, извършване на унижителни действия, заключване в закрити/ограничени места и пространства.

Тежки — физическо насилие срещу семейство/приятели, причиняването на телесна повреда, заплашване с оръжие.

Вербални форми

Леки - подигравка, използване на прякори, „мръсни последи“, присмиване, подигравки, дразнене, базирано на облекло или притежавани вещи.

Умерени — подигравки базирани на външен вид, заплашителни телефонни обаждания/е — mail

Тежки заплахи за използване на агресия срещу собственост/вещи, заплахи за пасилие или причиняване на телесна повреда

Нарушаване на връзките

Леки – клюки, поставяне в неудобно положение/засрамване, да направиш някого да изглежда глупаво, разпространение на слухове.

Умерени – етнически обиди, да караш друг да поеме вината, публично унижаване, изключване от групата, социално отхвърляне.

Тежки – злонамерено изключване, манипулиране на социалния ред, за да се постигне отхвърляне, заплахи за пълно отчуждение от групата на връстници.

Ако информацията за тормоза се разпространява чрез снимки и/или видео записи в социални мрежи, сайтове, споделяне и/или физическо разпространяване се приема по-висока щета.

Определяне на нивото на честота на повторение:

Колкото по-често се повтарят случаите на тормоз, толкова по-високо е нивото на тормоз. Напр.: Ако ситуацията се случва веднъж месечно – това е лека форма, ако се случва веднъж седмично – учерена, ако е през ден – тежка.

За определяне на нивото на тормоза се приема по-високото ниво на честота или по щети.

Документиране на случай:

Случаят е вписан в -Дневник със случаи и процедури за управление на информацията

Има документирани (през протокол или друг документ):

- Доклад по случая от лицето, което е констатирало и прекратило тормоза;
- Взети мерки;
- При тежки нива на тормоз:

Има подготвени изпратени доклади до:

..Отдел „Закрила на детето“

..РУО

..Детска педагогическа стая
..Кмет на общината или МКБППМН

Има други документи, свързани с детето и/или взаимодействието по случая с други служби:

- Медицински документи
- Протоколи от екипни срещи
- Др. Релевантни на случая

<p>Координати на национални безплатни телефонни линии: Национална телефонна линия за деца в риск 116 111 Гореща телефонна линия за деца 0800 19 100 Национална тел.линия за борба с трафика на хора 080020 100 Национален център за безопасен интернет 124 123</p>

Настоящите процедури са приети на Педагогически съвет с протокол №2 от 20.10.2022 год.